

Huvudman

Uppvidinge kommun
info@uppvidinge.se

Ärendet

Tillsyn av Lenhovdaskolan F-6 i Uppvidinge kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) 2024-11-29 att senast **fredag den 29 november 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar, särskilda bedömningar och arbetet med att utreda behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Uppvidinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Uppvidinge kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska under perioden 2024-08-19 till 2024-11-29 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen).

2. Se till att det genomförs samråd med personal med specialpedagogisk kompetens när en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen görs. Rektorn ska dokumentera hur många sådana bedömningar som gjorts under perioden 2024-08-19 till 2024-11-29 samt datum för samråd med personal med specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a §§ skollagen).
3. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. I varje sådan utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 2024-08-19 till 2024-11-29 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev samt datum för samråd med elevhälsan alternativt uppgift om varför samråd har ansetts obehövt. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Uppvidinge kommun en anmärkning avseende brister rörande garanterad undervisningstid och frånvaroutredningar. Uppvidinge kommun ska senast **fredag den 29 november 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser det åtgärdande arbetet mot kränkande behandling, extra studietid, tillgång till elevhälsa, samt att särskilt stöd ges i enlighet med åtgärdsprogram, åtgärdsprogrammets utformning och beslut om särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till **skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se**, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr. **2023:9974**) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under våren 2024 inlett en tillsyn av Lenhovdaskolan F-6 i Uppvidinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lenhovdaskolan F-6 följer gällande bestämmelser om undervisningstid och extra studietid, arbetet med frånvaroutredningar, arbetet inom garantin för tidiga stödinsatser, arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, det åtgärdande arbetet mot kränkande behandling samt tillgång till elevhälsa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 19 mars 2024 och 20 mars 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram. Skolinspektionen har efter skolbesöket, den 3 april 2024, begärt att huvudmannen ska inkomma med kompletterande uppgifter i ärendet. Huvudmannen har den 10 april 2024 inkommit med kompletterande uppgifter. Skolinspektionen har därefter begärt att huvudmannen ska förtydliga de kompletterande uppgifterna. Huvudmannen har därefter, den 17 april 2024, inkommit med ett sådant förtydligande. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Elever i samtliga intervjuer säger att lärarna har svårt att hinna hjälpa alla elever under lektionerna och att de ibland får vänta länge med att få hjälp. Elever i årskurs

5 och 6 säger att det framför allt gäller under matematik- och svensklektioner och lektioner i de naturorienterande ämnena. Lärare i förskoleklass och lågstadiet uppger att de känner igen det eleverna säger. Några av lärarna säger vidare att de har svårt att hinna ge alla elever de extra anpassningar de är i behov av, medan någon lärare säger att hen har förutsättningar att ge och hinna ge eleverna de extra anpassningarna. Lärarna säger dock att det endast är någon elev av de som de inte hinna ge extra anpassningar som riskerar att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper. Lärare i årskurs 5 och 6 säger att de inte har förutsättningar att ge alla elever det stöd i form av extra anpassningar som eleverna är i behov av, eftersom det är för många elever i behov av extra anpassningar på individnivå. Några av mellanstadielärarna säger att det är ungefär hälften av de elever som de inte har förutsättningar att ge extra anpassningar som riskerar att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygsriterierna. Även personal från elevhälsan uppger att alla elever inte får behovet av extra anpassningar tillgodosett eftersom lärarna inte har förutsättningar att ge och inte hinna med det, då det både finns stora behov i klasserna men också att vissa elevgrupper är stora. Rektorn uppger att hen inte fullt ut håller med lärare och elevhälsans personal om att eleverna inte får behovet av extra anpassningar tillgodosett, även om hen hört att det finns elever i framför allt årskurs 3 som inte får sitt behov av extra anpassningar tillgodosett.

Anmälan till rektorn

Flera lärare i förskoleklass och lågstadiet uppger att de anmäler de elever som trots att de ges extra anpassningar riskerar att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper för utredning av särskilt stöd till rektorn. Samtliga lärare i mellanstadiet säger också att de anmäler alla elever som eventuellt är i behov av särskilt stöd till elevhälsan, där rektorn ingår. En lärare i mellanstadiet säger dock att det finns elever som fick F i betyg i julas och som inte anmälts för en utredning, eftersom eleverna enligt läraren vägrat göra vissa moment i exempelvis idrott och hälsa. Personal från elevhälsan säger att de inte vet om alla lärare anmäler elever till elevhälsan om extra anpassningar inte räcker för eleverna. En ur personalen säger att det stämmer att alla elever som fick F i julas inte anmälts och säger vidare att eleverna egentligen har kapaciteten att lyckas men vägrat göra vissa moment. Rektorn uppger att hen utgår från att alla lärare anmäler elevers behov av särskilt stöd och att hen inte har någon annan bild än att alla lärare gör det. Vad gäller de elever i årskurs 6 som fått F säger rektorn att det inte behövdes någon anmälan eftersom eleverna vägrat genomföra vissa moment och att de ska visa kunskaperna under vårterminen.

Särskild bedömning utifrån det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass

Lärare i förskoleklass och lågstadiet säger att personal med specialpedagogisk kompetens inte medverkar vid särskilda bedömningar när det av resultatet av kartläggningsmaterialet i förskoleklass framkommer en indikation på att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper. Lärarna säger

vidare att det beror på brist på specialpedagogisk kompetens på skolan och en lärare säger att de i de fall de är osäkra hade behövt stöd av personal med specialpedagogisk kompetens. Även personal från elevhälsan säger att det inte görs några särskilda bedömningar där personal med specialpedagogisk kompetens medverkar och säger också att det beror på resursbrist vad gäller specialpedagogisk kompetens. Rektorn uppger att det lärare och elevhälsans personal säger stämmer och instämmer i att det beror på brist på specialpedagogisk kompetens på skolan.

Starta utredningar av behov av särskilt stöd och elevhälsans medverkan i utredningar av särskilt stöd

Lärare i lågstadiet svarar olika på frågan om det startas utredningar av elevers behov av särskilt stöd som anmälts till rektorn. En lärare säger att det startats utredningar för de elever hen anmält, medan en lärare säger att det inte startats utredningar för alla elever i årskurs 3 som hen anmält. Samtliga lärare i mellanstadiet säger att det finns elever som anmälts under höstterminen som det ännu inte startats någon utredning för. En lärare säger att hen anmälde en elev i början av höstterminen och att hen vid tiden för Skolinspektionens besök fått besked om att det ska startas en utredning. Några lärare säger att elevhälsan sagt att det inte ska startas utredningar av särskilt stöd i de fall elever inte når kriterierna i ett ämne, men uppfyller kriterierna i andra ämnen. Personal från elevhälsan säger att det stämmer att det kan dröja lång tid innan det startats en utredning av behov av särskilt stöd, men att de arbetat ikapp och att det nu startas utredningar av alla elever som anmäls till elevhälsan. Rektorn uppger dock att det inte alltid startas utredningar när elever anmälts, eftersom lärarna ibland kan få tillbaka från elevhälsan att de ska fortsätta arbetet med extra anpassningar.

Lärare i båda intervjugrupper uppger att det är de som lärare som genomför utredningar av elevers behov av särskilt stöd, men att speciallärare kan hjälpa till med vissa utredningar. Lärare säger att det inte är bra att det är de som ska genomföra utredningarna, eftersom de inte är säkra på hur det ska göras och inte upplever att de har den kompetens som behövs. Lärare i lågstadiet uppger att de oftast genomför utredningarna själva. Personal från elevhälsan uppger att lärarna ska genomföra utredningarna tillsammans med speciallärare från elevhälsan, men eftersom specialläraren som är riktad mot lågstadiet har behövt hoppa in som undervisande lärare har utredningar gjorts av enbart lärare. Rektorn uppger att anledningen till att det är lärarna som genomför utredningar av särskilt stöd är ett beslut från huvudmannen, men att hen bestämt att även speciallärare ska involveras i utredningarna på skolan. Rektorn säger att det säkert händer att lärare genomför utredningar själva, men att de kan ta hjälp av speciallärare om det behövs.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av inkommen information till Skolinspektionen framgår att tolv elever får stöd i form av särskild undervisningsgrupp och att sju elever får stöd i form av enskild undervisning. Skolinspektionen har inför besöket tagit emot fyra åtgärdsprogram och vid skolbesöket granskat tio åtgärdsprogram. I samtliga åtgärdsprogram framgår elevers behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår även vem som är ansvarig för utvärdering av åtgärdsprogrammen och när de ska utvärderas. Av de åtgärdsprogram som innebär att elever får särskilt stöd i form av enskild undervisning eller i särskild undervisningsgrupp framgår att det är rektorn som fattat beslutet. I tre av de åtgärdsprogram som granskats på plats på skolan saknas namn på ansvarig för uppföljning och datum för när åtgärden ska följas upp, vilket framgår i övriga åtgärdsprogram. Huvudmannen har därefter, den 10 april 2024, inkommit med åtgärdsprogram för de tre elever som avses ovan, av vilka datum och ansvarig för uppföljning framgår.

Flera lärare uppger i intervju att särskild undervisningsgrupp är rätt stöd för de elever som går där och att dessa elever inte hade klarat skolan annars eftersom det är för högt tempo för dem i de vanliga klasserna. Personal från elevhälsan säger att vissa av eleverna som går i särskild undervisningsgrupp har fått andra typer av särskilt stöd tidigare och att andra inte fått annat särskilt stöd tidigare. Personalen säger vidare att det är rektorn som fattar beslut om särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp. Rektorn säger att de elever som ges särskilt stöd i form av enskild undervisning och särskild undervisningsgrupp ska ha sådant stöd och att eleverna ges det.

Lärare i mellanstadiet uppger att elever inte får det särskilda stöd som finns beslutat i åtgärdsprogram. Lärarna säger att det beror på att speciallärare behöver vikariera för andra lärare, vilket gör att de elever som ska få särskilt stöd av speciallärare inte får sådant stöd. Några ur personalen från elevhälsan säger att det lärarna uppger stämmer. En ur personalen säger att det bland annat beror på att hen för närvarande arbetar som klassföreståndare istället för som speciallärare och att elever därför inte får det särskilda stöd de ska få. Personalen säger att de ibland får hoppa in och vikariera för lärare och att de då inte kan ge det särskilda stödet i de särskilda undervisningsgrupperna som eleverna annars skulle få. Rektorn uppger att det inte är ofta elever som ska få särskilt stöd i särskild undervisningsgrupp inte får det utan det är ett fåtal gånger som det hänt. Rektorn säger att det ibland dyker upp tillfällen där speciallärare behöver rycka in och vikariera för lärare i klass.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Anmälan till rektorn

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Särskild bedömning utifrån det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass

Av 3 kap. 4 § skollagen framgår att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

Av 3 kap. 4 a § skollagen framgår att ansvarig förskollärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens.

Starta utredningar av behov av särskilt stöd och elevhälsans medverkan i utredningar av särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vid en utredning av behov av särskilt stöd ska det ske samråd med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får

inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av 3 kap. 11 § skollagen framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till.

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar. Av intervjuer med lärare och elevhälsopersonal framgår att det finns elever som inte får behovet av extra anpassningar tillgodosett. Mot bakgrund av dessa uppgifter föranleder rektorns utsaga ingen annan bedömning.

Anmälan till rektorn

Vad gäller kravet om att alla elever som trots extra anpassningar befaras att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna ska anmälas för en utredning av behov av särskilt stöd framkommer inte att Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan brutit mot bestämmelserna. Ärendet ska avslutas i den delen. Mot bakgrund av uppgifterna att det finns elever som inte är anmälda trots att de fått betyget F förutsätter Skolinspektionen dock att huvudmannen fortlöpande följer upp om utredningar av behov av särskilt stöd kan vara aktuella för dessa elever.

Särskild bedömning utifrån det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilda bedömningar i förskoleklass. Utredningen visar att det inte sker ett samråd med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning.

Starta utredningar av behov av särskilt stöd och elevhälsans medverkan i utredningar av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att starta utredningar av behov av särskilt stöd och elevhälsans medverkan i utredningarna. Skolinspektionens utredning visar att det i samtliga fall när elever anmälts för utredning av behov av särskilt stöd inte startas utredningar av elevers behov av särskilt stöd och att i de fall det startas utredningar sker det inte alltid samråd med elevhälsan.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Vad gäller kravet att elever ges det särskilda stöd som framgår av åtgärdsprogram framkommer visserligen uppgifter från lärare om att elever inte alltid får de särskilda stödinsatser som framgår av åtgärdsprogram, men mot bakgrund av rektorns uppgifter om orsakerna till att det sker och att rektorn anger att det är sällan det händer gör Skolinspektionen dock bedömningen att det inte är visat att Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan F-6 bryter mot bestämmelserna i denna del. Ärendet ska därför avslutas i den delen.

När det gäller åtgärdsprogrammets utformning och beslut om särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning framkommer nu inte av ovan redovisade omständigheter att Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan brutit mot bestämmelserna. Ärendet ska därför avslutas i även i dessa delar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Uppvidinge kommun verksamhet vid Lenhovdaskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, samråd med personal med specialpedagogisk kompetens vid särskilda bedömningar i förskoleklass, starta utredningar av elevers behov av särskilt stöd och elevhälsans medverkan i dessa utredningar. Det finns därför skäl att förelägga Uppvidinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inför tillsynsbesöket har Skolinspektionen kontrollerat fördelningen av undervisningstiden utifrån den av huvudmannen inskickade timplanen. Vid jämförelse mot den lagstadgade undervisningstiden framgår att samtliga ämnen förutom ämnet språkval ligger inom ramen för den garanterade undervisningstiden som eleverna ska ges inom respektive ämne och stadie. I språkval är fördelningen av undervisningstiden en timme under minsta garanterade undervisningstid i ämnet i mellanstadiet (47 timmar jämfört med 48 timmar).

Av huvudmannens läsårstider framgår att elevernas läsår består av 180 dagar. Vid uträkning utifrån de klasscheman som Skolinspektionen tagit emot inför tillsynsbe-

söket framgår att det i elevernas scheman är utlagt mer tid i samtliga ämnen jämfört med huvudmannens timplan, förutom i samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen i lågstadiet. I samhällsorienterande ämnen i lågstadiet ligger undervisningstiden åtta timmar under den garanterade undervisningstiden (192 jämfört med 200 timmar) och i naturorienterande ämnen ligger undervisningstiden två timmar under (141 jämfört med 143 timmar).

Elever uppger i intervjuer att de scheman som Skolinspektionen tagit emot stämmer i stort. I intervjuer med lärare säger lärare att det både är rektorn och lärare som lagt schemat. Lärare säger att inskickade scheman stämmer i stort, men att det inte riktigt stämmer vad gäller några lektioner. I de fallen är skillnaden att eleverna får fem till tio minuters mer undervisning än vad som anges i schemat.

Lärare i lågstadiet uppger att elever åker iväg på simning under vissa förmiddagar och att de totalt åkt iväg cirka fyra dagar under höstterminen. Utöver det så finns det elever som behöver åka iväg på simning några ytterligare tillfällen, utöver de cirka fyra tillfällena. Samtliga lärare i mellanstadiet säger att det går bort mycket undervisningstid på grund av att eleverna behöver åka iväg på simundervisning vid annan ort. Lärarna säger att eleverna missar undervisning i framför allt musik, svenska och engelska. Rektorn uppger att hen kontrollerat så att elevernas scheman stämmer överens med huvudmannens timplan men att eleverna får mer undervisning i både svenska och matematik jämfört med kommunens timplan. Rektorn säger att elever i förskoleklass och samtliga årskurser åker iväg på simning och att det stämmer att eleverna missar undervisning när de åker iväg och simmar. För eleverna i förskoleklass kan det röra sig om cirka tio tillfällen per läsår och därefter sjunker antalet tillfällen för varje årskurs.

Skolinspektionen har den 10 och 17 april 2024 mottagit kompletterande uppgifter från huvudmannen. Av dessa uppgifter framgår att den undervisningstid elever missat på grund av simundervisning kompenseras genom att elevernas läsår består av två extra dagar utöver de lagstadgade 178 skoldagarna, under vilka den undervisningstid som eleverna missat ersätts. Elever i årskurs 5 och 6 kompenseras för utebliven undervisningstid genom att den tid eleverna missat i andra ämnen tas från undervisningstid i ämnet idrott och hälsa.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 § skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar.

Av 9 kap. 3 § skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 samt att huvudmannen får

besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Av bilaga 1 till skolförordningen framgår fördelningen av den garanterade undervisningstiden (timplan) i respektive ämne och stadie.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Lenhovdaskolan F-6 inte lever upp till författningarnas krav när det gäller garanterad undervisningstid. Utredningen visar dels att huvudmannens fördelning av undervisningstiden i ämnet språkval ligger en timme under den minsta garanterade undervisningstiden. Utredningen visar även att eleverna i lågstadiet utifrån den schemalagda undervisningstiden inte ges den garanterade undervisningstiden i samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen.

Frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inför tillsynsbesöket har Skolinspektionen tagit emot statistik över elevers frånvaro under höstterminen och fram till den 8 februari 2024. Av denna statistik framgår att det finns 17 elever som har en frånvaro på 15 procent eller mer. Några av eleverna har en frånvaro på mellan 30-50 procent. I skriftligt svar till Skolinspektionen inför tillsynsbesöket uppger rektorn att det genomförts en frånvaroutredning under läsåret 2023/2024.

Några elever i årskurs 3-6 säger i intervjuer att det finns omkring två till tre elever i deras klasser som är borta mycket från skolan. Lärare i förskoleklass och lågstadiet uppger att det inte är så många elever med hög frånvaro i deras klasser, men att det ofta är samma elever som är borta från skolan av olika anledningar. Lärare i mellanstadiet säger att det finns en hel del elever som har hög frånvaro. Lärare i båda intervjugrupper uppger att det finns en ny frånvarorutin i kommunen som de ska arbeta efter, men som de inte riktigt känner till innehållet i. Lärare i båda intervjugrupper uppger dock att de tar kontakt med vårdnadshavare och försöker ta reda på vad elevers frånvaro beror på och någon lärare uppger att hen genomfört en frånvaroutredning. Lärare säger att det är deras ansvar att genomföra frånvaroutredningar och ger även exempel på åtgärder som vidtagits för att bryta elevers frånvaro i form av exempelvis att elever möts upp utanför skolans område. Personal från elevhälsan uppger att elevhälsoteamet kan kopplas in i frånvaroutredningar om frånvaron fortsätter även efter att lärare kontaktat vårdnadshavare. Personalen säger även att skolan reagerar om de upptäcker mönster i elevernas frånvaro och att de tror och hoppas att det görs i dagsläget, även om ovan nämnda frånvarorutin ännu inte implementerats på skolan. Rektorn uppger i intervju att det inte startats frånvaroutredningar för alla elever vars

frånvaro ska utredas, men uppger vidare att om Skolinspektionen besökt skolan tre veckor senare hade fler utredningar varit genomförda.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med frånvaroutredningar inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det vid tiden för myndighetens besök vid skolan inte startats frånvaroutredningar för alla elever vars frånvaro ska utredas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid och frånvaroutredningar. Vad gäller garanterad undervisningstid framgår att huvudmannens fördelning av undervisningstid i språkval ligger under minsta garanterade undervisningstid i ämnet. Det framgår dock av schemalagd tid att eleverna vid Lenhovdaskolan F-6 ges mer undervisning i ämnet. Det framgår vidare att eleverna i lågstadiet utifrån schemalagd tid inte får den garanterade undervisningstiden i samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. Undervisningstiden i övriga ämnen ligger dock över den garanterade undervisningstiden och differensen är relativt liten. Skolinspektionens utredning visar vidare att skolan genomfört en frånvaroutredning men att det finns fler elever vars frånvaro behöver utredas. Det framgår dock att skolan är i färd med att utreda fler elever vars frånvaro behöver utredas. Vid en sammantagen bedömning finner Skolinspektionen att bristerna får anses vara mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Uppvidinge kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Tillgång till elevhälsa

Lärare i såväl förskoleklass, lågstadiet som mellanstadiet uppger i intervjuer att det är ett stort bekymmer att det inte finns någon specialpedagog att tillgå på skolenheten. De säger vidare att det finns behov av mer sådan kompetens och att det framför allt gäller i förskoleklass och lågstadiet. Lärare i mellanstadiet säger därutöver att de inte har förutsättningar att genomföra alla utredningar av behov av särskilt stöd. Flera ur personalen från elevhälsan säger att det inte finns tillräckliga resurser i elevhälsan för att möta elevernas behov. Lärare och personal från elevhälsan säger att det på grund av resursbrist inte sker någon samverkan mellan lärare i förskoleklass och personal med specialpedagogisk kompetens i den särskilda bedömningen av elevers resultat på det nationella kartläggningsmaterialet. Rektorn uppger att det är uppenbart att specialpedagogisk kompetens är en brist på skolan, men att lärare kan vända sig till speciallärare om de har frågor. Rektorn säger vidare att det saknas tillräckligt med specialpedagogisk kompetens för utredningar av särskilt stöd och handledning av lärare och att hen annonserat efter specialpedagog men inte lyckats rekrytera någon.

Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning efter verksamhetsbesök framkommer att det vid Lenhovdaskolan F-6 anställts en behörig lärare med specialpedagogisk kompetens. Läraren kommer påbörja sin anställning den 29 april 2024 och arbeta heltid som speciallärare. Specialläraren kommer att ha ett särskilt riktat uppdrag gällande specialpedagogiska insatser, samt stärka upp arbetet gällande dokumentation och att systematiskt följa arbetet med garantin för tidiga stödinsatser.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att för eleverna i förskoleklassen och grundskolan, ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det vid tiden för Skolinspektionens besök på skolan saknades tillräcklig tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens.

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen inkommit med avseende anställning av personal med specialpedagogisk kompetens gör Skolinspektionen dock bedömningen att Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan F-6 nu inte bryter mot bestämmelserna när det gäller tillgång till elevhälsa. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i samtliga intervjugrupper uppger att det ofta händer att elever säger taskiga saker till varandra och att det förekommer kränkningar elever emellan. Elever säger även att det är vanligare med fysiska kränkningar i de lägre årskurserna, medan det kan vara mer vanligt förekommande med verbala kränkningar bland de äldre eleverna. Elever i samtliga intervjugrupper uppger att de inte upplever att all personal agerar vid kränkningar, utan de säger att en del ur personalen inte reagerar och säger till när de ser eller hör någonting, samt att vissa vuxna inte reagerar tillräckligt starkt. Någon elev säger dock att lärarna gör det de kan.

Lärare i förskoleklass och lågstadiet uppger att det förekommer en hel del kränkningar i början av läsåret men att det förekommer i mindre utsträckning under vårterminen. De säger också att de inte känner igen det eleverna säger om att personal inte agerar vid kränkningar. Flera av lärarna säger även att de tror att de flesta ur personalen anmäler alla fall av kränkande behandling till rektorn och huvudmannen. Lärare i mellanstadiet uppger att de i vissa fall inte har förutsättningar att agera vid kränkningar, exempelvis om de har hand om sin klass. De säger vidare att elevassistenter i vissa fall inte kan lämna de elever de ansvarar för och att eleverna därför kan uppfatta det som att all personal inte agerar. Samtliga av lärarna säger att de tror att alla kränkningar anmäls. Lärare i båda intervjuerna säger dock att de upplever att de inte får så mycket återkoppling efter att anmälan gjorts och att de inte vet om alla anmälningar utreds eller om det efter utredningar vidtas åtgärder för att komma till rätta med kränkande behandling. Flera ur personalen från elevhälsan säger att de inte vet om all personal anmäler alla fall av kränkande behandling, men att alla känner till skyldigheten att anmäla. När Skolinspektionen frågar om alla anmälningar också utreds, eftersom lärare säger att de inte vet, säger personal från elevhälsan att om händelsen utretts på plats och det redan är färdigutrett händer inget vidare. Om det ska utredas vidare skickas det tillbaka till den som anmält, som ska utreda vidare. Rektorn uppger att elevassistenter inte kan släppa de elever de har ansvar för när det sker kränkningar men att elever kanske inte märker att assistenterna istället ringer en kollega. Rektorns bild är att all personal alltid ingriper vid kränkningar och att alla kränkningar anmäls. Liksom elevhälsans personal uppger rektorn att om händelsen

enbart kräver en enklare utredning avslutas ärendet utan vidare åtgärd, men om rektorn behöver mer information skickar rektorn tillbaka anmälan till den som anmält för att utredningen ska kompletteras. Rektorn säger vidare att det vidtas åtgärder för att förhindra kränkningar i framtiden men att skolan behöver utveckla det arbetet ytterligare.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer visserligen att några elever och lärare upplever att personal inte alltid agerar vid händelser som kan utgöra kränkande behandling. Mot bakgrund av rektorns uttalande att all personal agerar och anmäler kränkande behandling gör Skolinspektionen dock bedömningen att Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan inte brutit mot bestämmelserna när det gäller åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer säger elever i årskurs 4 och 5 att de får läxhjälp två gånger i veckan, i 60 minuter per tillfälle i årskurs 4 och 50 minuter per tillfälle i årskurs 5. Elever i årskurs 6 säger att de inte har någon läxhjälp alls. Lärare i årskurs 4 och 5 uppger att eleverna i dessa årskurser får 120 minuters läxhjälp i veckan, medan lärare i

årskurs 6 uppger att det stämmer att eleverna i årskurs 6 inte erbjuds någon extra studietid. Rektorn uppger i intervju att det nog kan stämma att eleverna i årskurs 6 inte erbjuds någon extra studietid.

I inkomna synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning framför huvudmannen att rektorn och huvudmannen tillsett att elever i årskurs 6 från och med vecka 16 under vårterminen 2024 erbjuds extra studietid två timmar i veckan.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår att elever i årskurs 4-6 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att elever i årskurs 6 vid tiden för myndighetens besök vid skolan inte erbjöds extra studietid i minst två timmar i veckan, medan eleverna i årskurs 4 och 5 erbjöds det. Mot bakgrund av inkomna uppgifter från huvudmannen, som visar att eleverna i årskurs 6 nu erbjuds sådan extra studietid två timmar i veckan, gör Skolinspektionen bedömningen att Uppvidinge kommuns verksamhet vid Lenhovdaskolan F-6 nu inte bryter mot bestämmelserna när det gäller extra studietid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Aro Östgren

X David Lopez Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Aro Östgren

Föredragande

Signerat av: David Lopez Svensson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Caroline Åberg medverkat.